

grozīta ar Padomes 2010. gada 7. decembra Direktīvu 2010/88/ES (OV L 326, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "PVN direktīva"), 96. un 98. pantā, skatot tos kopsakarā ar minētās direktīvas II un III pielikumu, kā arī Padomes 2011. gada 15. marta ģstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka ģstenošanas pasākumus Direktīvai 2006/112[...] par kopājo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 77, 1. lpp.), paredzētos pienākumus.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

2 PVN direktīvas 14. panta 1. punkts ir paredzēts:

"Preču piegāde" ir tiesību nodošana rēkoties ar materiālu ģpašumu kā ģpašniekam."

3 Saskaņā ar šīs direktīvas 24. panta 1. punktu:

"Pakalpojumu sniegšana" ir jebkurš darģjums, kas nav preču piegāde."

4 Minētās direktīvas 96. pants ir paredzēts:

"Dalģbvalstis piemēro PVN pamatlēmēm, ko katra dalģbvalsts nosaka procentos no summas, kurai uzliek nodokli; preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai pamatlēmē ir vienģda."

5 Šīs direktīvas 98. panta 1. un 2. punkts ir noteikts:

"1. Dalģbvalstis var piemērot vienu vai divas samazinģtas lēmģes.

2. Samazinģtas lēmģes piemēro tikai tģdu kategorģju preču piegādei vai tģdu kategorģju pakalpojumu sniegšanai, kas minģti III pielikumģ.

Samazinģtas lēmģes nepiemēro elektroniski sniegtajģem pakalpojumiem."

6 PVN direktģvas II pielikuma, kurģ ir ietverts "58. pants un 59. panta pirmģs daģas k) punkts minģto elektroniski sniegto pakalpojumu indikatģvs saraksts", jo abi šģe panti attiecas uz personģm, kuras nav nodokģa maksģtģjas, sniegto pakalpojumu vietas noteikģšanu, 3. punkts ir paredzēts:

"attģlu, teksta un informģcijas piegāde un pieģuves nodroģinģģšana datubģzģm."

7 Direktģvas 2006/112 sģkotnģģ redakcijģ tģs III pielikuma, kurģ ietverts to preču piegģžu un to pakalpojumu sniegģšanas saraksts, kam var piemērot 98. pants minģtģs samazinģtģs lēmģes, 6. punkts bija paredzēts:

"ģrģmatu piegāde, tostarp bibliotģku izsnieģtas ģrģmatas (ieskaitot broģģras, lapiģas un tamlģdzģģus iespieģdarbus, bilģžu, zģmģģamģs un krģsoģamģs ģrģmatas bģrģniem, iespiestas notģs vai noģu rokrakstus, kartes un hidroģģfiskas vai tamlģdzģģas shģmas), laikraksti un periodiski izdevumi, izģemot materiģlus, kas pilnģģi vai galvenokģrt vēltģti reklģmai."

8 Direktģva 2006/112 tģka ģrozģta ar Padomes 2009. gada 5. maiģa Direktģvu 2009/47/EK (OV L 116, 18. lpp.). Direktģvas 2009/47 preambulas 4. apsvģrumģ ir noteikts:

“Turklīt Direktīva 2006/112/EK būtu jāgroza arī, lai ierobežot skaitļpašu situāciju dotu iespēju piemērot, attiecīgi, samazinātas likmes vai atbrīvojumus sociālu vai veselības aizsardzības apsvērumu dēļ un lai izskaidrotu un pielāgotu tehnikas progresam tās III pielikuma doto atsauci uz grāmatām.”

9 Kopš 2009. gada 1. jūnija, kad Direktīva 2009/47 stājas spēkā, PVN direktīvas III pielikuma 6. punkts ir izteikts šādi:

“visa veida fiziskā formā (ietverot brošūras, bukletus un tamlīdzīgus iespieddarus, bilžu, zīmējumu un krāsojumu grāmatas bārnēm, iespiestas notis vai nošu rokrakstus, kartes un hidrogrāfiskas vai tamlīdzīgās shēmas) izdotu grāmatu piegāde, tostarp bibliotēku izsniegtas grāmatas, laikrakstus un periodiskus izdevumus, izņemot materiālus, kas pilnīgi vai galvenokārt vēlti reklāmai”.

10 Ķstenošanas regulas Nr. 282/2011 7. panta 1. un 2. punkti ir paredzēti:

“1. “Elektroniski sniegtie pakalpojumi”, kas minēti [PVN direktīvā], ietver pakalpojumus, kas ir sniegti ar interneta vai elektroniskā tīkla palīdzību un kas pēc savas būtības tiek sniegti pārsvaŗ automātiski un ar minimālu cilvēka iejaukšanos, un ko nav iespējams nodrošināt bez informācijas tehnoloģijām.

2. Panta 1. punkts jāpaŗi attiecas uz:

[..]

f) I pielikuma uzskaitētiem pakalpojumiem.”

11 Ķstenošanas regulas Nr. 282/2011 I pielikuma “Šīs regulas 7. pants” 3. punkti ir paredzēti:

“[PVN direktīvas] II pielikuma 3. punkts:

[..]

c) digitalizēts grāmatu un citu elektronisko izdevumu saturs;

[..].”

Francijas tiesības

12 *Code général des impôts* [Vispārīgā nodokļu kodeksa] 2780.a pants, tā redakcijā, kas bija spēkā, kad beidzās 2012. gada 25. oktobrī Francijas Republikai nosūtītajā argumentātajā atzinumā noteiktais termiņš (turpmāk tekstā – “CGI”), bija paredzēts:

“[PVN], piemērojot samazinātu likmi 5,5 % apmērā, iekasē par:

A. – pirkšanas, importa, iegādes Kopienas iekšienā, pārdošanas, piegādes, komisijas, brokera vai citiem līdzīgiem darījumiem:

[..]

3. Grāmatas, tostarp iznomātas grāmatas. Šis 3. punkts ir piemērojams visa veida fiziskā formā izdotām grāmatām, tostarp tām, kuru piegāde notiek, izmantojot lejupielādēšanu.

[..]”

Pirmstiesas procedūra un tiesvedības Ties?

13 Komisija uzskata, ka tiesību piešķirt PVN samazinātu likmi paplašināšana, šo likmi piemērojot grāmatām, kas tiek piegādātas, tās lejupielādējot, fakts, kas ir pierādīts, sēkot no 2012. gada 1. janvāra, ir pretrunā PVN direktīvai. Līdz ar to Komisija 2012. gada 4. jūlijā nosūtīja Francijas Republikai brīdinājuma vēstuli. Šā dalībvalsts uz to atbildēja 2012. gada 3. augustā.

14 2012. gada 25. oktobrī Komisija nosūtīja argumentētu atzinumu, aicinot Francijas Republiku veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai mēneša laikā no šī atzinuma saņemšanas brīža izpildītu tajā noteiktās prasības. Šā dalībvalsts uz to atbildēja ar 2012. gada 23. novembra vēstuli.

15 Tā kā Komisija nebija apmierināta ar Francijas Republikas sniegtajiem paskaidrojumiem, tā nolēma celt šo prasību.

16 Ar Tiesas priekšdēvētāja 2014. gada 6. februāra rīkojumu Beļģijas Karalistei tika atvaļināta lietā Francijas Republikas prasījumu atbalstam.

Par prasību

Levada apsvērumi

17 Komisija norāda, ka ar digitālo vai elektronisko grāmatu piegādi ir jāsaprot piegāde par atlīdzību, izmantojot tūdu grāmatu elektroniskā formātā lejupielādēšanu vai straumēšanu (“streaming”) interneta vietnē, kuras var lasīt datorā, viedtīrīnī, elektronisko grāmatu lasītājā vai jebkurā citā nolāšanas sistēmā (turpmāk tekstā – “elektronisko grāmatu piegāde”).

18 Francijas Republika apgalvo, ka digitālo un elektronisko grāmatu, kurām saskaņā ar *CGI/2780.a* pantu var piemērot PVN samazināto likmi, definīcija ir daudz šaurāka par to, kādu atzēst Komisija. Saskaņā ar šīs dalībvalsts viedokli PVN samazinātā likme atbilstoši šai tiesību normai ir piemērojama tikai tās sauktajām “homotētiskajām” grāmatām – proti, grāmatām, kas ir identiskas iespiestajām grāmatām vai citā fiziskā formātā piegādātām grāmatām –, kurām no pēdējām minētajām atšķirīgi ir tikai daži ar formātu nesaistīti elementi.

19 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka apstāklis vien, ka *CGI/2780.a* pants, runājot par digitālām vai elektroniskām grāmatām, esot piemērojams vienīgi “homotētiskajām” grāmatām, neapņemas uzskatīt, ka Komisija savu prasību ir attiecinājusi uz plašāku digitālo vai elektronisko grāmatu kategoriju par to, kurai atbilstoši šai tiesību normai būtu jāpiemēro PVN samazinātā likme. Faktiski Komisijas prasība norādītās digitālās vai elektroniskās grāmatas ir jādefinē, ņemot vērā to piegādes veidu. Francijas Republika neapstrīd, ka, ņemot vērā šo kritēriju, tās sauktās “homotētiskās” grāmatas ir tās, kuras Komisija ir domājusi savā prasībā.

20 Turklāt, lai arī *CGI/2780.a* pants ir lietots jādziens “lejupielādēšana”, šā dalībvalsts neapgalvo, ka grāmatu piegāde, izmantojot straumēšanu (“streaming”), būtu izslēgta no šīs tiesību normas piemērošanas jomas.

21 Šādos apstākļos prasības izvērtēšana nebūtu jāierobežo, attiecinot to uz šaurāku elektronisko grāmatu kategoriju par to, kādu Komisija ir norādījusi savā prasības pieteikumā.

Par lietas būtību

22 Komisija apgalvo, ka tas, ka Francijas Republika elektronisko grāmatu piegādei piemēro PVN samazināto likmi, ir pretrunā PVN direktīvas 96. un 98. pantam, skatot tos kopsakarā ar tās II un III pielikumu, kā arī 2011. gada 28. oktobra Regulu Nr. 282/2011.

23 Šī iestāde norāda, ka saskaņā ar PVN direktīvas 98. panta 2. punkta pirmo daļu samazinātās likmes var tikt piemērotas tikai tādā gadījumā, ja tās ir pakalpojumu sniegšanai, kas minēti šīs direktīvas III pielikumā. Elektronisko grāmatu piegāde neietilpst minētā pielikuma piemērošanas jomā, un līdz ar to tai nevarot tikt piemērota PVN samazinātā likme. Šāda interpretācija esot apstiprināta PVN direktīvas 98. panta 2. punkta otrajā daļā, kurā ir izslēgta samazinātās likmes piemērošana elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem.

24 Francijas Republika, ko atbalsta Beļģijas Karaliste, apstrīd Komisijas veikto to tiesību normu interpretāciju, kas attiecas uz PVN direktīvu. Saskaņā ar šo dalībvalstu viedokli uz elektronisko grāmatu piegādi attiecas PVN direktīvas III pielikuma 6. punkts un arī minētā pielikuma 9. punkts un līdz ar to šādai piegādei var tikt piemērota PVN samazinātā likme.

25 Šajā ziņā ir jānorāda, ka PVN direktīvas 96. pants ir paredzēts, ka preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai ir piemērojama tā pati PVN likme, proti, pamatlikme. Atkāpjoties no šī principa, šīs direktīvas 98. panta 1. punkts ir atzītas tiesības dalībvalstīm piemērot vienu vai divas samazinātās PVN likmes. Atbilstoši šī panta 2. punkta pirmajai daļai samazinātās PVN likmes var tikt piemērotas tikai tādā gadījumā, ja tās ir pakalpojumu sniegšanai, kas ietilpst PVN direktīvas III pielikumā norādītajās kategorijās (spriedums *K, C-219/13, EU:C:2014:2207*, 21. un 22. punkts).

26 Attiecībā uz Francijas Republikas un Beļģijas Karalistes izvirzīto argumentu, saskaņā ar kuru uz elektronisko grāmatu piegādi attiecas PVN direktīvas III pielikuma 6. punkts, ir jānorāda, ka, lai noteiktu Savienības tiesību normas piemērošanas jomu, ir jāņem vērā gan tās formulējums, gan konteksts, gan arī tās mērķi (tostarp skat. spriedumu *NCC Construction Danmark, C-174/08, EU:C:2009:669*, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Ir jānorāda, ka šī III pielikuma 6. punkts to pakalpojumu kategorijā, kuriem var tikt piemērotas samazinātās PVN likmes, ir minēta "visa veida fiziskā formā izdotu grāmatu piegāde". Tādējādi no šī punkta noteikumiem izriet, ka PVN samazinātā likme ir piemērojama darījumiem, ko veido grāmatu fiziskā formā piegāde. Kā to pamatoti norādīja Komisija, jebkāda cita interpretācija atņemtu minētajā punktā ietvertā noteikuma "visa veida fiziskā formā" jēgu.

28 Lai arī elektroniskai grāmatai, lai to varētu lasīt, protams, ir nepieciešama tāda fiziska palīgierīce kā, piemēram, dators, šāda fiziska palīgierīce tomēr neietilpst elektronisko grāmatu piegādē.

29 No tā izriet, ka, ņemot vērā šī 6. punkta noteikumu, šīs tiesību normas piemērošanas jomā neietilpst elektronisko grāmatu piegāde.

30 Šādu interpretāciju pastiprina minētās tiesību normas konteksts. Faktiski šī tiesību norma ir atkāpe no principa, saskaņā ar kuru dalībvalstis piemēro PVN pamatlikmi darījumiem, kurus apliek ar šo nodokli, un tādā gadījumā ir jāinterpretē šauri (šajā ziņā tostarp skat. spriedumu Komisija/Spānija, C-360/11, EU:C:2013:17, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Ir skaidrs, kā to pamatoti norāda Francijas Republika un Beļģijas Karaliste, ka pēc tam, kad ar Direktīvu 2009/47 ieviestajiem grozījumiem tika paplašināta PVN direktīvas III pielikuma 6. punkta piemērošanas joma, attiecinot to uz "visa veida fiziskā formā izdotu grāmatu piegādi",

Savienības likumdevēja mērķis, kā tas izriet no Direktīvas 2009/47 preambulas 4. apsvēruma, bija izskaidrot un pielāgot tehnikas progresam šajā punktā ietvertos atsauci uz jēdzienu “grāmatas”.

32 Tāpat arī, kā norāda Francijas Republika, minētā likumdevēja mērķis, izstrādājot Direktīvas 2006/112 III pielikumu, bija panākt, lai samazinātu PVN likmi varētu piemērot attiecībā uz visnepieciešamākajām precēm, kā arī precēm un pakalpojumiem ar sociāliem un kultūras mērķiem, ja vien tie nerada vai rada nelielu konkurences izkropošanas risku (šajā ziņā skat. spriedumu Komisija/Nīderlande, C-41/09, EU:C:2011:108, 52. punkts).

33 Tomēr nemainīgs paliek tas, ka likumdevējs – kā tas arī izriet no PVN direktīvas 98. panta 2. punkta otrās daļas – ir arī vēlējies izslēgt jebkādu iespēju piemērot PVN samazināto likmi “elektroniski sniegtajiem pakalpojumiem”.

34 Elektronisko grāmatu piegāde ir “elektroniski sniegts pakalpojums” 98. panta 2. punkta otrās daļas izpratnē.

35 Faktiski, pirmkārt, saskaņā ar PVN direktīvas 24. panta 1. punktu “pakalpojumu sniegšana” ir jebkurš darījums, kas nav preču piegāde, bet saskaņā ar šīs direktīvas 14. panta 1. punktu “preču piegāde” ir tiesību nodošana rīkoties ar materiālu pašumu kā pašniekam. Pretēji tam, ko apgalvo Francijas Republika, elektronisko grāmatu piegāde nebūtu uzskatāma par preču piegādi šīs tiesību normas izpratnē, jo elektronisku grāmatu nevar uzskatīt par materiālu pašumu. Faktiski, kā izriet no šī sprieduma 28. punkta, piegādes laikā netiek nodota fiziska papildierīce, kas ļautu lasīt šo grāmatu un kas varētu tikt uzskatīta par “materiālu pašumu”. No tā izriet, ka, piemērojot 24. panta 1. punktu, elektronisko grāmatu piegāde ir jēdzina par pakalpojumu sniegšanu.

36 Otrkārt, saskaņā ar stenošanas regulas Nr. 282/2011 7. panta 1. punktu elektroniski sniegti pakalpojumi PVN direktīvas izpratnē “ietver pakalpojumus, kas ir sniegti ar interneta vai elektroniskā tīkla palīdzību un kas pēc savas būtības tiek sniegti pārsvarā automātiski un ar minimālu cilvēka iejaukšanos, un ko nav iespējams nodrošināt bez informācijas tehnoloģijām”. Ir jākonstatē, ka elektronisko grāmatu piegāde atbilst šai definīcijai.

37 Šāda interpretācija ir apstiprināta PVN direktīvas II pielikuma 3. punktā, skatot to kopsakarā ar minētās stenošanas regulas 7. panta 1. un 2. punktu, kā arī tās I pielikuma 3. punktu, no kura izriet, ka digitalizēta grāmatu saturu piegāde ir šāds pakalpojums.

38 Tam nav pretrunā tas, ka PVN direktīvas II pielikumā ir ietverts indikatīvs 58. pants un 59. panta pirmās daļas k) punktā minēto elektroniski sniegto pakalpojumu saraksts. Faktiski apstāklis, ka šajā pielikumā ir uzskaitīti tikai elektroniski sniegti pakalpojumi, kas ir piemēroti šo divu pārdējo minēto tiesību normu piemērošanai, nav nozīmes attiecībā uz šo pakalpojumu raksturu.

39 Turklāt, kā tas izriet arī no stenošanas regulas Nr. 282/2011 7. panta 1. punkta formulējuma, šīs tiesību normas kontekstā izdarītā atsauce uz PVN direktīvas II pielikuma 3. punktu uzskaitītajiem pakalpojumiem ir domāta, lai noteiktu elektroniski sniegtos pakalpojumus, kuri šajā direktīvā ir minēti vispārīgi, nevis tikai dažās konkrētās šīs direktīvas normās.

40 Līdz ar to, tū kā elektronisko grāmatu piegāde ir “elektroniski sniegts pakalpojums” PVN direktīvas 98. panta 2. punkta otrās daļas izpratnē un no šīs tiesību normas ir izslēgta jebkāda iespēja šādiem pakalpojumiem piemērot PVN samazināto likmi, PVN direktīvas III pielikuma 6. punkts, nepārņemt Savienības likumdevēja nodomu nepieņemt PVN samazinātas likmes piemērošanu šādiem pakalpojumiem, nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tū piemērošanas jomā ir iekļauta elektronisko grāmatu piegāde.

41 No tū izriet, ka, ņemot vērā gan PVN direktīvas III pielikuma 6. punkta noteikumus, gan tū kontekstu un tiesiskā regulējuma, kurā šī tiesību norma ietilpst, mērķi, šis punkts nevar tikt interpretēts tādējādi, ka tū piemērošanas jomā ir ietverta elektronisko grāmatu piegāde.

42 Pretī tam, ko apgalvo Francijas Republika un Beļģijas Karaliste, šī interpretācija nevar tikt apšaubīta ar nodokļu neitralitātes principu, kas ir veids, kādā Savienības likumdevējs ir pārnēsis vienlīdzīgās attieksmes principu uz PVN jomu (spriedums *NCC Construction Danmark*, EU:C:2009:669, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).

43 Faktiski nodokļu neitralitātes princips neapļauj paplašināt PVN samazinātas likmes piemērošanas jomu, ja nav nepārprotamas tiesību normas (šajā ziņā skat. spriedumu *Zimmermann*, C-174/11, EU:C:2012:716, 50. punkts un tajā minētā judikatūra). PVN direktīvas III pielikuma 6. punkts nav tiesību norma, kurā nepārprotami būtu paplašināta PVN samazinātas likmes piemērošanas joma, attiecinot to uz elektroniskajām grāmatām. Turpretī, kā tas izriet arī no šī sprieduma 41. punkta, šī piegāde neietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.

44 Tū kā ir arī jākonstatē, ka elektronisko grāmatu piegāde neietilpst nevienā citā PVN direktīvas III pielikumā minētajā kategorijā, PVN samazinātas likmes piemērošana šādai piegādei nav saderīga ar PVN direktīvas 98. panta 2. punktu.

45 No iepriekš minētā izriet, ka Komisijas prasība ir pieņemama.

46 Līdz ar to ir jākonstatē, ka, piemērojot PVN samazināto likmi elektronisko grāmatu piegādei, Francijas Republika nav izpildījusi PVN direktīvas 98. un 98. pantā, skatot tos kopsakarā ar minētās direktīvas II un III pielikumu, kā arī īstenošanas regulu Nr. 282/2011, paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanas izdevumiem

47 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas daļēnīkam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanas izdevumus, ja to ir prasījis lietas daļēnīks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tū kā Komisija ir prasījusi piespriezt Francijas Republikai atlīdzināt tiesāšanas izdevumus un Francijas Republikai spriedums ir nelabvēlīgs, tū sedz savus, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanas izdevumus.

48 Saskaņā ar šī reglamenta 140. panta 1. punktu daļēbvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanas izdevumus pašas. Līdz ar to Beļģijas Karaliste sedz savus tiesāšanas izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) **piemērojot samazinātu pievienotās vērtības nodokļa likmi digitālo vai elektronisko grāmatu piegādei, Francijas Republika nav izpildījusi Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, kas grozīta ar Padomes 2010. gada 7. decembra Direktīvu 2010/88/ES, 96. un 98. pantā, skatot tos kopsakarā ar minētās direktīvas II un III pielikumu, kā arī Padomes 2011. gada 15. marta ģenerāļa regulu (ES) Nr. 282/2011, ar ko nosaka ģenerāļa pasākumus Direktīvai 2006/112 par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, paredzētos pienākumus;**

2) **Francijas Republika sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;**

3) **Beļģijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – franču.